

Въ България измежду до сега познатите полезни руди най-изобилно се намира черната желѣзна руда. Въ малки зърнца, срѣща се почти въ всичките камъни отъ едноврѣменно лавопроисхождение по цѣла България. Изобилно се намира въ новооткритите едноврѣмени рудници въ Каваклийската околия; въ Самоковъ (на Витоша) съставлява магнетита не до толкова богати гангионарни грамади. Нанесенъ пѣсъкъ, който се намира на югоисточното подножие на Витоша е пъленъ съ магнетитни зърнца, щото се лъщи на слънцето.

Черна желѣзна руда (магнетитъ) безъ съмнѣние ще се намѣри въ околността на Ямболско Дѣлбошката ерупция, споредъ както показва намиранietо на късчета отъ тъзи руда при Ямболската желѣзнична станция, с. Яково (Николаево), сливненските бани, с. Юрени, Кортенъ и пр.

Въ камъните отъ едноврѣменно лавопроисхождение (андеситъ и пр.) сѫ открити огромни ложища отъ черна желѣзна руда въ Уралските планини; 280 стжки висока „Висока гора“ на Западъ отъ Нижне Тагилскъ простира се 1800 ст. на длѣжь, 1500 стжки на ширъ, 250 ст. високо; 483 ст. високий Благодать близу до Кушвинскъ, Катшканаръ близу до Нижне Туринчъ.

Въ прочутый връхъ Табергъ до Енкопингъ въ Швеция се намиратъ сѫщо ложища отъ черна желѣзна руда и южното подножие на сѫщия връхъ се състои почти исклучително отъ чистъ магнетитъ.

Нѣма съмнѣние, че ще се намѣрятъ и въ гранитъ-гнейсса на Мѣгишский Балканъ желѣзни руди. Солучихъ да намѣря самъ близу до мѣгишский мѣнастиръ късчета отъ чиста черна желѣзна руда.

Гранитъ-гнейсса бива изобщо богатъ на тъзи руда; въ Скандинавия, на примѣръ, се намиратъ въ сѫщия камъкъ богати ложища на магнетитъ. Тъй прочути лѣгла се намиратъ до Арендаль (Норвегия), Данемора (близу Упсала), Бисперъ и Гарпенбергъ (Даларнъ), Норбергъ и пр. Най-огромните ложища сѫ на Гелливара връхъ въ Лулео-Лаппмаркъ; сѫщия връхъ е 16000 стжки дѣлъгъ, 8000 ст. широкъ и нѣколко хиляди стжки високъ.

Срѣщу г. Самоковъ се простира до $\frac{1}{3}$ отъ височината на гората Витоша магнетический сиенитъ. Съ извѣтряванието на